**СПРАВКА**

**ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА НАРЕДБА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „МЕХАНИЗАЦИЯ И ЦИФРОВИЗАЦИЯ В АГРАРНИЯ СЕКТОР“**

| № | Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/ | Бележки и предложения | Приети/ неприети | Мотиви |
|---|---|---|---|---|
| 1. | Асоциация на училищата по земеделие, гори и мебели в България, становище, изпратено по имейл на 7.11.2025 г. | 1. Да бъде премахната ЕРУ 12 „Комбинирани машини за технологични операции“, като съставляващите го РУ бъдат преместени в другите ЕРУ.<br>1.1. РУ 12.1 „Избира комбинирани машини“ да се премести в ЕРУ 7 „Механизирани дейности в растениевъдството“ като РУ 7.4;<br>1.2. РУ 12.2 „Управлява комбинирани машини в полеви условия“ да се премести в ЕРУ 14 „Машинно-тракторен парк и работа с машинно-тракторни агрегати“ като РУ 14.4;<br>1.3. РУ 12.3 „Попълва основна информация за използваните комбинирани агрегати“ да отпадне от проекта на ДОС;<br>1.4. РУ 12.4 „Използва комбинирани машини и системи за механизирани дейности в животновъдството“ да се премести в ЕРУ 14 „Машинно-тракторен парк и работа с машинно-тракторни агрегати“ като **РУ 14.5 „Използва машини и системи за механизирани дейности в животновъдството“** като от наименованието отпадне думата „комбинирани“;<br>1.5. Критериите за оценяване на ЕРУ 12 „Комбинирани машини за технологични операции“ да се добавят към критериите за оценяване на ЕРУ 14.<br>1.5.1. Да се направят следните корекции в критериите за оценяване на ЕРУ 12:<br>○ Част по практика на професията, критерий „Настройва параметри на комбинирани системи в животновъдството (например дозиране на фураж, цикъл на раздаване, техника за почистване, доене)“ да се промени на: „Настройва параметри на системи в животновъдството (например дозиране на фураж, цикъл на раздаване, техника за почистване, доене)“. | Приема се | |

<table>
<tr><td></td><td></td><td>2. ЕРУ 13 „Растителна защита, напояване и санитарна обработка в аграрното производство“ да стане ЕРУ 12.</td><td>Приема се</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>3. Да се разработи нова ЕРУ 13 „Прибираща техника“.<br><br>
<table>
<tr><td>ЕРУ 13</td><td>Прибираща техника</td></tr>
<tr><td>Резултат от учене 13.1</td><td>Машини за прибиране на реколтата</td></tr>
<tr><td>Знания</td><td>• Познава устройството и действието на машините за прибиране на фураж<br>• Познава устройството и действието на машините за прибиране на технически култури<br>• Познава устройството и действието на машините за прибиране на плодове и зеленчуци<br>• Познава устройството, действието и поддържането на зърнокомбайни</td></tr>
<tr><td>Умения</td><td>• Извършва правилно техническо обслужване на земеделска техника<br>• Умее да подготвя и настройва за работа земеделската техника<br>• Умее да поддържа и съхранява машините<br>• Умее правилно да използват техническата документация и информация</td></tr>
<tr><td>Компетентности</td><td>• Способен е да организира, управлява и контролира работата на прибиращата земеделска техника в реална земеделска среда, като прилага технически</td></tr>
</table></td><td>Приема се</td><td></td></tr>
</table>

| | |
|---|---|
| | знания и умения, оценява ефективността на работата на техниката, планира ресурсите, съблюдава стандартите за безопасност и извършва рационална работа с машините |
| Критерии за оценяване на ЕРУ | Част по теория на професията:<br>• Познава устройството на прибиращите машини<br>• Обяснява принципите на работа на прибиращите машини<br>• Обяснява регулировките за прибиращите машини<br>• Изброява и класифицира типове машини за прибиране<br>• Обяснява принципите на работа на машините за прибиране<br>• Познава правилата за работа с прибиращата земеделска техника<br>Част по практика на професията:<br>• Настройва и управлява прибиращи машини<br>• Извършва регулировки на прибиращи машини<br>• Извършва базова диагностика и отстраняване на чести неизправности<br>• Оценява качеството на прибиране и прави кратък отчет<br>• Спазва и прилага технологични и безопасни процедури |
| Средства за оценяване | Част по теория на професията:<br>• Писмен изпит<br>Част по практика на професията: |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика | | |
| | | 4. Наименованието на ЕРУ 14. „Машинно-тракторен парк“ да се промени на: **„Машинно-тракторен парк и работа с машинно-тракторни агрегати“**. | Приема се | |
| | | 5. В РУ 5.1 „Разпознава устройството и действието на двигателя с вътрешно горене“ да бъдат направени следните корекции:<br>• графа Знания:<br>○ трета точка „Изброява различни видове системи – горивна, охладителна, мазителна“ да се промени на: „Изброява различни видове механизми и системи“;<br>○ четвърта точка „Описва предназначението и действието на различните видове системи – горивна, охладителна, мазителна“ да се промени на: „Описва предназначението и действието на различните видове **механизми и системи**“;<br>○ пета точка „Познава устройството и предназначението на различните видове запалителни и пускови системи“ да се промени на: „Познава устройството и предназначението на различните видове **механизми и системи**“;<br>○ шеста точка „Посочва показатели за изправност на двигателя“ да се премахне.<br>• графа Умения:<br>○ втора точка „Обяснява функцията на елементите на горивната, охладителната и мазителната система“ да се промени на: „Обяснява функцията на елементите на **механизмите и системите**“;<br>○ трета точка „Извършва визуален и функционален контрол на основните системи на двигателя“ да се промени на „Извършва визуален и функционален контрол на основните **механизми и** системи на двигателя“; | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ○ пета точка „Разпознава признаци на нормална или нарушена работа на двигателя“ да се премести в ЕРУ 15 „Организация на дейности по диагностика и ремонт на земеделска техника“;<br>○ седма точка „Следва процедура за проверка и работа със запалителни и пускови системи съгласно инструкция на производителя“ да се премести в ЕРУ 10 Техническо обслужване и експлоатационна поддръжка на земеделска техника“. | | |
| | | 6. В РУ 5.2 „Обяснява устройството и действието на трактора“ да се направят следните промени:<br>• Промяна на наименованието - наименованието на РУ 5.2 „Обяснява устройството и действието на трактора“ **да се промени на „Обяснява устройството и действието на трактора и автомобила“**;<br>• графа Знания:<br>○ първа точка „Класифицира тракторите според конструкция, предназначение и ходова част“ да се промени на: „Класифицира тракторите **и автомобилите според конструкция и предназначение**“;<br>○ втора точка да се промени на: „Описва конструктивните възли на трактора и автомобила“;<br>○ седма точка да се промени на: „Познава системите за безопасност и управление в кабината на трактора **и автомобила**“<br>• графа Умения:<br>○ първа точка да се промени на: „Идентифицира по схема и визуално основните части на трактора **и автомобила**“;<br>○ трета точка да се промени на: „**Разпознава** системите за управление, задвижване и безопасност“;<br>○ пета точка да се промени на „Изброява функциите на хидравличната и навесната система **на трактора** в работен процес“; | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | • графа Компетентности „Разпознава конструктивните възли и системи на трактора, като обяснява тяхното предназначение и роля в изпълнение на агротехнически операции“ да се промени на: „Разпознава конструктивните възли и системи на трактора и автомобила. Обяснява предназначението и ролята конструктивните възли и системи на трактора в изпълнение на агротехнически операции.“ | | |
| | | 7. РУ 5.3 „Обяснява съставяне и действие на машинно-тракторен агрегат (МТА)“ да се премести в ЕРУ 14 „Машинно-тракторен парк и работа с машинно-тракторни агрегати“ като РУ 14.3 като наименованието се промени на **„Работа с машинно-тракторни агрегати (РМТА)“**. | Приема се | |
| | | 8. Критерии за оценяване на ЕРУ 5 „Енергетични източници в земеделието и животновъдството“<br>• Част по теория на професията:<br>○ втора точка да се промени на: „Обяснява устройството и действието на трактора **и автомобила**“;<br>○ да се премахне: „Обяснява съставяне и действие на машинно-тракторен агрегат (МТА)“<br>• Част по практика на професията:<br>○ втора точка да се промени на: Разпознава възли и системи на **трактора и автомобила**“;<br>○ трета точка да отпадне. | Приема се | |
| | | 7. РУ 6.1, графа Умения, първа точка глаголът „чете“ да се замени с **„разчита“**. | Приема се | |
| | | 8. РУ 7.1<br>• графа Знания:<br>○ четвърта точка да се промени на: „Обяснява значението на сеитбообращението **и видовете сеитбообръщения**“;<br>○ пета точка да се промени на: **„Описва видове и начини на сеитба и засаждане в зависимост от изискванията на културата и почвените условия“;**<br>○ шеста точка да се промени на: „Познава основните | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | агрономически изисквания към торове, препарати, **посевен и посадъчен материал**“;<br>○ седма точка да се промени на: „Описва технологии за отглеждане на **видовете** селскостопански култури“;<br>○ осма точка да се промени на: „Идентифицира често срещани **болести, плевели и неприятели** и методи за борба с тях“;<br>• графа Умения:<br>○ втора точка да се промени на: „Избира вида на обработка на почвата, начини за торене, сеитба**, засаждане** и напояване“;<br>○ четвърта точка да се промени на „Спазва технологични операции при отглеждане на **видовете** селскостопански култури“;<br>○ пета точка да се промени на: „Разпознава **най-важните плевели** и признаци на нападение от често срещани **болести и неприятели** по растенията“;<br>• графа Компетентности: В момента е: „Разпознава културите и почвените условия и избира подходящи начини за обработка, сеитба, торене и растителна защита, като спазва технологични изисквания и указания“ да се промени на: „Разпознава културите и почвените условия и избира подходящи начини за обработка, сеитба, **засаждане**, торене и растителна защита, като спазва технологични изисквания и указания“. | | |
| | | 9. В РУ 7.2 „Извършва почвообработка със земеделска техника“ да се направят следните промени:<br>• Промяна на наименованието - наименованието на РУ 7.2 „Извършва почвообработка със земеделска техника“ да се промени на: **„Почвообработваща земеделска техника“;**<br>• графа Знания:<br>○ трета точка да се промени на: „Обяснява предназначението и начина на извършване на обработка на почвата“;<br>○ да се премахне четвърта точка „Посочва влиянието на работната скорост върху качеството на обработката | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | на почвата“;<br>○ да се добави нова точка „Познава устройството на почвообработващите машини“;<br>• графа Умения – разписаните в проекта на ДОС умения изцяло да се заменят със следните умения:<br>○ Разпознава машините за обработка на почвата;<br>○ Разпознава устройството на машините за обработка на почвата;<br>○ Извършва основните регулировки на машините за обработка на почвата;<br>○ Извършва оценка на качеството на работа с почвообработващата машина;<br>• графа Компетентности да се замени с: **Извършва подбор на почвообработващите машини съобразно агротехническите изисквания**. | | |
| | | 10. РУ 7.3 „Изпълнява механизирани дейности по сеитба и торене“ да се промени наименованието му на „Изпълнява механизирани дейности по сеитба**, садене** и торене“<br>В РУ 7.3 от проекта на ДОС да се направят следните промени:<br>• графа Знания:<br>○ първа точка да се промени на: „Познава принципа на работа на машини за сеитба, **садене и** торене“;<br>○ втора точка да се промени на: „Идентифицира машини за **сеитба, садене,** основно и прецизно торене“;<br>○ да се добави нова трета точка „Познава устройството и начинът на действие на машини за сеитба, садене и торене“;<br>○ трета точка да стане четвърта и да се промени на: „Изброява параметрите за регулиране на **машините за сеитба, садене и торене**“;<br>○ четвърта точка „Назовава допустими отклонения при сеитба“ да стане пета и да се промени на: „Назовава допустими отклонения при сеитба**, садене и торене**“;<br>○ пета точка да стане шеста и да се промени на: „Посочва агротехническите условия, при които се | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | изпълняват дейностите по сеитба**, садене** и торене“;<br>• графа Умения:<br>○ първа точка „Регулира сеитбена норма и работна ширина на машината за сеитба“ да се промени на: „Регулира сеитбена норма и работна **дълбочина** на машината за сеитба **и садене**“;<br>○ да се премахне трета точка „Следи за равномерност на разпределението на семена и торове по време на работа;<br>○ да се премахне четвърта точка „Проверява резултата след преминаване“;<br>• графа Компетентности да стане:<br>○ Разпознава видовете и устройството на машини за сеитба, садене и торене<br>○ Изпълнява дейности за регулиране на машини за сеитба, садене и торене с инвентар и съоръжения, като осигурява спазване на технологичните изисквания, точност на зададените параметри и безопасност при работа;<br>• Критерии за оценяване на ЕРУ:<br>○ Част по теория на професията да се промени на:<br>- Познава състава, свойствата и агропроизводствената характеристика на почвата<br>- Правилно класифицира групите селскостопански култури<br>- Познава биологичните, ботанически и агротехнически изисквания на културите<br>- Познава икономически важните плевели болести и вредители по културните растения<br>- Познава основните агротехнически изисквания за почвообработка, торене, сеитба, разсаждане и напояване<br>- Познава процеса на подготовка и използване на земеделски машини в растениевъдството<br>- Познава типове комбинирани машини и техните приложения | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | - Обяснява съвместимостта между трактори и инвентар<br>- Разграничава етапите на технологичната последователност при комбинирана обработка<br>o Част по практика на професията да се промени на:<br>- Изпълнява правилно етапите в агротехниката на културите<br>- Изпълнява правилно настройка и агрегатиране<br>- Познава правилата за безопасност при работа със земеделска техника<br>- Извършва избор и агрегатиране на подходящи машини<br>- Настройва комбинирани агрегати в полеви условия | | |
| | | 11. В РУ 8.1 „Полага основни грижи за селскостопански животни“ от проекта на ДОС да се направят следните промени:<br>• графа Знания да се промени на:<br>o Описва основни видове селскостопански животни и продуктивното им направление – говеда, овце, свине, птици и др.<br>o Описва основни технологии за отглеждане на селскостопански животни<br>o Познава зоохигиенни изисквания при отглеждане на селскостопански животни<br>o Познава зоохигиенни изисквания към животновъдните сгради и оборудване<br>o Познава различни фуражи за животните<br>o Изброява фактори, влияещи върху здравето и продуктивността на животните<br>o Познава основни показатели за добро здравословно състояние на животните<br>• графа Умения да се промени на:<br>o Разпознава животни по продуктивно направление<br>o Разпознава продуктивни направления по характерни белези<br>o Изпълнява технологични процеси, свързани с отглеждането на различни видове и категории животни | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | ○ Преценява нуждата от зоохигиенни практики<br>○ Избира подходящ фураж съобразно вид и категория животни<br>○ Наблюдава и информира за промени в поведението и здравословното състояние на животните<br>• графа Компетентности - да се премахне думата „породи“ и да се промени на: „Полага основни грижи за селскостопански животни, като прилага знания за технологии на отглеждане, хранене и зоохигиенни условия, и съдействия за осигуряване на хуманно отношение и благосъстояние на животните“ | | |
| | | 12. РУ 8.2 „Работи с машини и съоръжения в животновъдството“ - наименованието да се промени на РУ 8.2 **„Машини и съоръжения в животновъдството“**<br>В РУ 8.2 от проекта на ДОС да се направят следните промени:<br>• графа Знания:<br>○ втора точка „Описва функции на: вентилационни и отоплителни системи, автоматични системи за поене, фуражораздаващи и дозиращи устройства, доилни системи и роботи, торопочистващи системи и роботи и др.“ да се промени на: „Описва **устройство и** функции на: вентилационни и отоплителни системи, автоматични системи за поене, фуражораздаващи и дозиращи устройства, доилни системи и роботи, торопочистващи системи и роботи и др.“;<br>○ трета и четвърта точка да се премахнат.<br>• Критерии за оценяване на ЕРУ:<br>○ втора точка „Разпознава характерни породи и описва техните особености“ да се промени на: „Разпознава породи и описва техните особености“;<br>○ трета точка „Обяснява технологии на отглеждане, фуражи и зоохигиенни изисквания“ да се раздели на три точки, както следва:<br>- Обяснява технологии на отглеждане на селскостопански животни;<br>- Правилно избира фуражи; | Приема се частично | Не се приема да се промени наименованието на РУ 8.2, тъй като съгласно методиката на НАПОО резултатите от учене (РУ) задължително се формулират, започвайки с активен глагол. Активният глагол ясно показва какво конкретно действие или умение обучаемият трябва да може да извършва след завършване на обучението, осигурява еднозначност при оценяването и гарантира съпоставимост и качество на резултатите от обучението. |

<table>
<tr><td></td><td></td><td>- Правилно определя зоохигиенни изисквания</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>13. В РУ 9.1 „Демонтира и монтира детайли, възли и агрегати на системите и механизмите на трактори и автомобили“ първа точка „Познава основните системи на трактори и автомобили“ от графа Знания да се промени на: „Познава основните механизми и системи на трактори и автомобили“</td><td>Приема се</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>14. РУ 9.2 „Демонтира и монтира основни работни и спомагателни органи, възли, механизми и агрегати на селскостопански машини“<br>14.1. Наименованието на РУ 9.2 „Демонтира и монтира основни работни и спомагателни органи, възли, механизми и агрегати на селскостопански машини“ да се промени на: „Демонтира и монтира основни работни и спомагателни органи, възли, механизми и агрегати на земеделски машини“<br>14.2. Графа Компетентности - В момента е: „Изпълнява монтажни и демонтажни дейности на селскостопански машини, като спазва производствени графици, технически инструкции и правила за безопасност“ да се промени на: „Изпълнява монтажни и демонтажни дейности на земеделски машини, като спазва производствени графици, технически инструкции и правила за безопасност“.</td><td>Приема се</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>15. Да се добави нов РУ 9.3 „Електротехника и електроника“<br><br><table><tr><td>Резултат от учене 9.3</td><td>Електротехника и електроника</td></tr><tr><td>Знания</td><td>• Знае основните величини, явления и закони в електротехниката<br>• Знае приложението на електрическото и магнитно поле в техниката<br>• Познава свойствата, характеристиките и приложението на</td></tr></table></td><td>Приема се</td><td></td></tr>
</table>

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | |
| | | | токопроводящи, изолационни и полупроводникови материали<br>• Познава принципа на действие на основните електронни елементи и устройства<br>• Познава измервателните единици и означенията на основните електрически величини<br>• Познава устройството и принципа на действие на електрически машини, апарати и измервателни уреди<br>• Познава основни понятия за енергийни източници, пренасяне, разпределение и консумация на електрическа енергия | |
| | | Умения | • Изчислява основни електрически величини<br>• Съставя електрически вериги<br>• Обяснява принципа на действие на електронни устройства; включват във верига измервателни уреди и да измерват основни електрически величини и параметри | |
| | | Компетентности | • Работа с диагностични уреди, и електронно измервателни уреди. Знае основни закони и величини в електротехниката и електрониката<br>• Може да разпознава елементите на електротехниката и електрониката | |
| | | 16. Да се добави нов РУ 9.4 „Хидравлични и пневматични устройства“ | | Приема се |

| Резултат от учене 9.4 | Хидравлични и пневматични устройства |
|---|---|
| Знания | • Познава основните понятия, явления и закономерности в хидравликата и пневматиката<br>• Знае основните параметри, характеризиращи флуидите, начините и уредите за измерването им<br>• Назовава предназначението, видовете, общото устройство, конструктивните особености и принципа на действие на хидравличните и пневматичните устройства<br>• Обяснява предимствата и недостатъците на хидравличните и пневматичните устройства<br>• Разпознава условните означения на елементите от хидравличните и пневматичните схеми |
| Умения | • Разчита и обяснява хидравличните и пневматичните схеми<br>• Сравнява и анализира основни показатели и параметри, предимствата и недостатъците на различни хидравлични и пневматични устройства<br>• Ползва самостоятелно каталози, справочна и фирмена литература |
| Компетентности | • Използва свойствата и законите в хидростатиката<br>• Знае основните понятия определения в хидродинамиката, хидравлични съпротивления, загуби и хидравличен удар |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | <table><tr><td></td><td>• Може да разпознава хидравличните машини, тяхното предназначение, действие, параметри и видове</td></tr></table><br><br>**Критерии за оценяване на ЕРУ 9, Част по теория на професията** - да се добавят следните критерии:<br>• Обяснява съставяне и действие на машинно-тракторен агрегат (МТА)<br>• Работи с диагностични и електронно измервателни уреди.<br>• Знае основни закони и величини в електротехниката и електрониката.<br>• Може да разпознава елементите на електротехниката и електрониката.<br>• Знае свойствата, законите и понятия в хидростатиката и хидродинамиката. Знае хидравличните машини тяхното предназначение, действие, параметри и видове | | |
| | | 17. РУ 10.1 „Извършва техническо обслужване на земеделска техника“ трета точка „Познава експлоатационните качества на автомобили и селскостопански машини“ от графа Знания да се промени на „Познава експлоатационните качества на автомобили и **земеделски** машини“. | Приема се | |
| | | 18. РУ 11.2 „Прилага правилата за безопасно движение и работа със земеделска техника“<br>18.1 Наименованието на РУ 11.2 да се промени на: „Прилага правилата за безопасно движение по пътищата“<br>18.2 В графа Умения да се добави: „Умее да управлява МПС и земеделска техника“. | Приема се | |
| | | 19. РУ 13.1 „Подготвя техника и средства за растителна защита“ от проекта на ДОС в графа Знания да се направят следните промени:<br>• първа точка „Назовава основните видове препарати за растителна защита“ да се промени на „Назовава основните видове **пестициди**“;<br>• втора точка „Познава изискванията за безопасна работа с препарати“ да се промени на „Познава изискванията за | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | безопасна работа **с пестициди**“;<br>• пета точка „Познава съвместимост и последователност при смесване на препарати“ да се промени на „Познава съвместимост и последователност при смесване на **пестициди**“. | | |
| | | 20. РУ 13.2 „Извършва механизирани операции по напояване“ от проекта на ДОС в графа Знания, трета точка „Назовава показателите за воден режим при културите“ да се промени на: „Назовава **изискванията към** воден режим при културите“. | Приема се | |
| | | 21. В РУ 13.4 „Извършва санитарно почистване и третиране с препарати в животновъдни сгради, прилежащи помещения и терени“ от проекта на ДОС да се направят следните промени:<br>• Наименованието на РУ 13.4 да се промени на „Извършва санитарно почистване и третиране с препарати в животновъдни сгради, прилежащи помещения и терени, и помещения за съхранение на земеделска продукция“;<br>○ Графа Знания:<br>○ първа точка – да се добави „…и помещения за съхранение на земеделска продукция“;<br>○ пета точка - да се добави „…и помещения за съхранение на земеделска продукция“;<br>○ да се добави нова точка „Описва машини за обеззаразяване и процеса на обеззаразяване, фумигатори и фумигация като процес, аерозолен генератор и др.“<br>• графа Умения – в пета точка думата „препарати“ да се замени с думата **„пестициди“;**<br>• Компетентности - да се промени на: „Извършва санитарна профилактика в животновъдни сгради и помещения, **и помещения за съхранение на земеделска продукция** като спазва регламентите за хуманно отношение към животните, безопасност и биосигурност“;<br>• Критерии за оценяване на ЕРУ:<br>○ Част по теория на професията:<br>- първа точка – думата „препарати“ да се замени с | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | думата „пестициди“;<br>- пета точка – в края да се добави „… и помещения за съхранение на земеделска продукция“;<br>- шеста точка – да се промени на **„Обяснява принципите на биосигурност, санитарни зони и карантинни срокове в животновъдството и съхранение на земеделска продукция“**;<br>○ Част по практика на професията – пета точка да се промени на „Подготвя разтвор и оборудване за санитарна обработка на животновъдни сгради **и помещения и помещения за съхранение на земеделска продукция**“. | | |
| | | 22. В РУ 12.4 „Използва комбинирани машини и системи за механизирани дейности в животновъдството“ от проекта на ДОС да се направят следните промени:<br>• Графа Знания:<br>○ първа точка - в момента е „Изброява видове комбинирани машини за животновъдство“ да се промени на **„Изброява видове машини за животновъдство“;**<br>○ четвърта точка - в момента е „Посочва ефекта от оптимизиране на процеси чрез комбинирани действия“ да се промени на: „Посочва ефекта от оптимизиране на процеси“;<br>• Компетентности - да се промени на „Използва ефективно машини и системи за обслужване на животни, като намалява времето, разхода на ресурси и осигурява подходящи зоохигиенни условия и благосъстояние на животните“. | Приема се | |
| | | 23. Към ЕРУ 14 от проекта на ДОС се добавя нов РУ 14.6 „Управлява прибираща техника“<br>Резултат от учене 14.6 \| Управлява прибираща техника | Приема се частично | Отразено е в ЕРУ 13 Прибираща техника, РУ 13.2 |

| | |
|---|---|
| Знания | • Познава конструктивните елементи и основните възли на прибиращите машини<br>• Разбира принципа на работа и технологичната последователност<br>• Познава критичните работни параметри<br>• Знае стандартни процедури за предпускови проверки, пуск и спиране, ежедневна поддръжка и безопасна експлоатация<br>• Разпознава основните причини за чести повреди, загуби и замърсяване при прибиране.<br>• Познава нормативни и екологични изисквания, свързани с прибиране и транспорт на продукция |
| Умения | • Настройва машината спрямо културата, условия и технология<br>• Извършва предпускови визуални и инструментални проверки и документира резултатите<br>• Управлява прибиращата машина в полеви условия с поддържане на технологични параметри и безопасност.<br>• Диагностицира и локализира причини за отклонения от нормалната работа и предприема мерки<br>• Оценява качеството на прибраната продукция |
| Компетентности | • Умее автономно да подготви, настрои и управлява прибираща техника за запланувана операция |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | • Взема оперативни решения при отклонения от технологичните показатели и прилага ефективни корекции с оглед намаляване на загубите | | |
| | | 24. Критерии за оценяване на ЕРУ 14<br>• Част по теория на професията - В момента е: „Обяснява принципите на работа, съвместимост и ефективност на комбинирани животновъдни системи“ да се промени на: „Обяснява принципите на работа, съвместимост и ефективност на животновъдни системи“;<br>• Част по практика на професията:<br>o първа точка - В момента е: „Съставя и организира ефективен график за работа на МТП, включително ресурсно осигуряване (ТА, ССТ, ГСМ)“ да се промени на: „Съставя и организира ефективен график за работа на МТП, включително ресурсно осигуряване (ТА, ЗТ, ГСМ)“;<br>o да се добави нова точка „Агрегатира правилно трактор с прикачен инвентар и настройва МТА“ . | Приема се | |
| | | 25. РУ 15.1 „Извършва диагностика на възли, агрегати и системи на земеделска техника“, графа Знания, първа точка да се промени на: „Познава възли, агрегати и системи на земеделска техника“. | Приема се | |
| | | 26. РУ 16.1 „Използва бордови електронни системи за мониторинг на земеделска техника“:<br>• Графа Знания – да се добави:<br>o Разграничава видовете сензори, GPS и GNSS технологии, използвани в земеделските машини;<br>o Познава функциите на автоматизирани системи за управление, мониторинг и документация (ISOBUS, RTK, телеметрия и др.);<br>o Познава предимствата, ограниченията и екологичния ефект на прилагането на прецизни технологии в агропроизводството; | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | • Графа Умения - да се добави:<br>○ Разпознава и описва основните компоненти на машините за прецизно земеделие – бордови компютри, GPS приемници, сензори, управляващи модули;<br>○ Използва софтуерни решения за създаване и използване на аграрни карти (карти на добив, почвени карти и др.);<br>○ Работи със системи за автоматично управление на машините(автопилот, автоматично завиване и др.);<br>○ Анализира и интерпретира събрани данни от сензори и техника с цел вземане на управленски решения;<br>• Компетентности - да се добави:<br>○ Работи с цифрови платформи и оборудване, като поддържа и актуализира данни за стопанството;<br>○ Съдейства при внедряване на иновации и технологични решения в реални полеви условия;<br>○ Демонстрира отговорност при експлоатация, настройка и поддръжка на съвременна земеделска техника, като спазва нормативните и екологичните изисквания. | | |
| | | 27. РУ 16.2 „Работи с автоматизирани навигационни системи за водене по GPS траектория“:<br>• Графа Знания, трета точка - В момента е: „Познава понятия, като „АВ-линия“, „отклонение от траектория“, „навигационна карта““ да се промени на: „Познава понятия, като **„параметри на трактор и инвентар“**, „АВ-линия“, „отклонение от траектория“, „навигационна карта““;<br>• Графа Умения - да се добави нова точка: „Въвежда параметри на трактор и инвентар“ | Приема се | |
| | | 28. РУ 16.3, графа Знания - да се добави нова точка: „Познава същността и основните принципи на прецизното земеделие“ | Приема се | |
| | | 29. Критерии за оценяване на ЕРУ 16, Част по теория на професията - да се добави нов критерий: „Описва принципа на работа на машините с ISOBUS и променлива норма“ | Приема се | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | 30. РУ 17.1 „Планира разхода на основни ресурси в животновъдна ферма“<br>• Графа Знания, втора точка - в момента е: „Назовава средни дневни норми за потребление на фураж и вода по вид, порода и категория животни“ да се промени на: „Назовава средни дневни норми за потребление на фураж и вода по вид и категория животни“;<br>• Графа Умения:<br>o да се премахнат:<br>- Изчислява дневна/седмична/месечна потребност от фураж и вода;<br>- Определя необходимите количества на база брой животни, категория и продуктивност;<br>- Предвижда мерки за ограничаване на загубите;<br>o Да се добави: Умение за последователно зареждане на видове и количества фуражи по зададена дажба за съответната категория животни. | Приема се | |